

STICHTING BEHEER SNS REAAL JAARVERSLAG 2016

**STICHTING BEHEER
SNS REAAL**

JAARVERSLAG 2016

STICHTING BEHEER SNS REAAL

Inhoud

BESTUURSVERSLAG 2016

- 05 - Inleiding
- 05 - Adresgegevens
- 05 - Juridische procedures
- 06 - Uitkeringen via Fonds 21
- 07 - De NOG Collectie
- 08 - De beleggingsportefeuille
- 09 - Bestuur en organisatie
- 09 - Bestuur en directie
- 09 - Rooster van aftreden

JAARREKENING 2016

- 12 - Balans per 31 december 2016
- 13 - Staat van baten en lasten over 2016
- 14 - Kasstroomoverzicht over 2016
- 15 - Toelichting
- 19 - Toelichting op de onderscheiden posten van de balans
- 23 - Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten
- 25 - Ondertekening van de jaarrekening
- 26 - Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

OVERIGE GEGEVENS

- 28 - Vermelding relevante (neven)functies per 31 december 2016
- 29 - Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat
- 29 - Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2016
- 30 - Colofon

Bestuursverslag 2016

INLEIDING

Stichting Beheer SNS REAAL (hierna: Stichting Beheer) stelt jaarlijks een donatiebudget van thans € 10 miljoen ter beschikking aan Fonds 21 aangevuld met een extra budget ter dekking van de operationele kosten van het fonds. In de wetenschap dat het jaarlijks rendement van de beleggingsportefeuille niet voldoende kan zijn ter dekking van deze uitgaven, accepteert Stichting Beheer de mogelijkheid van een geleidelijke afname van haar vermogen.

Door de zeer redelijke beleggingsresultaten van de afgelopen jaren lukt het echter al enkele jaren achtereen om het vermogen op een stabiel niveau te handhaven. Per ultimo 2016 was het vermogen € 173 miljoen.

Belangrijk punt van aandacht in 2016 waren opnieuw de lopende juridische procedures die gevoerd worden in verband met de nationalisatie van SNS REAAL en het daardoor ontstane vermogensverlies voor Stichting Beheer. Het gaat daarbij om de volgende procedures:

- Schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer
- Verzoekschriftprocedure voorlopig getuigenverhoor
- Verzoek tot het houden van een enquêteonderzoek bij SRH N.V. (de nieuwe naam van SNS REAAL N.V. In dit verslag beide aangeduid als SNS REAAL)
- Procedure over het concurrente karakter van de capital securities

Onderstaand zal kort feitelijk op de voortgang van deze procedures worden ingegaan.

JURIDISCHE PROCEDURES

SCHADELOOSSTELLINGSPROCEDURE BIJ DE ONDERNEMINGSKAMER

Op 26 februari 2016 heeft de Ondernemingskamer drie deskundigen benoemd die onderzoek gaan doen naar de werkelijke waarde van de effecten en vermogensbestanddelen SNS REAAL die op 1 februari 2013 door de Minister van Financiën werden onteigend.

Het streven is er op gericht dat de deskundigen hun onderzoek in december 2017 zullen hebben afgerond. Ter verkrijging van informatie houden de deskundigen ook interviews met daarvoor in aanmerking komende instanties en/of personen. Het bestuur van Stichting Beheer is op 17 november 2016 door de deskundigen geïnterviewd.

Stichting Beheer heeft de deskundigen op hun verzoek ook van verdere relevante informatie voorzien zoals notulen, gespreksverslagen, scenariobeschrijvingen en financiële analyses uit de periode 2012 tot het moment van nationalisatie van SNS REAAL op 1 februari 2013.

VERZOEKSCHRIFTPROCEDURE VOORLOPIG GETUIGENVERHOOR

Op 15 januari 2015 heeft de Rechtbank het verzoek van Stichting Beheer tot het houden van een voorlopig getuigenverhoor afgewezen als zijnde te prematuur, gezien de nog lopende schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer. Stichting Beheer heeft op 15 april 2015 hoger beroep tegen deze uitspraak ingesteld. Het Hof heeft in zijn beschikking van 16 augustus 2016 het verzoek van Stichting Beheer afgewezen vanwege

Adresgegevens

Stichting Beheer
SNS REAAL

Maliebaan 12
3581 CN Utrecht

Postbus 14136
3508 SE Utrecht

Telefoon: 030 - 23 34 420
contact@beheersnsreal.nl
www.beheersnsreal.nl

Handelsregister
KvK Utrecht nr. 41091124

het ontbreken van een voldoende belang bij het houden van een voorlopig getuigenverhoor.

Stichting Beheer blijft ervan overtuigd schade te hebben geleden althans schade te gaan lijden doordat SNS REAAL informatie heeft achtergehouden die voor Stichting Beheer van belang was en nog zal zijn in de schadeloosstellingsprocedure bij de Ondernemingskamer.

Op 16 november 2016 heeft Stichting Beheer cassatieberoep ingesteld bij de Hoge Raad tegen de beschikking van het Hof. SNS REAAL en de Staat hebben op 7 februari 2017 hun verweerschriften ingediend. Het wachten is nu op de conclusie van de Advocaat-Generaal en vervolgens op een uitspraak van de Hoge Raad.

VERZOEK TOT HET HOUDEN VAN EEN ENQUÊTE BIJ SNS REAAL

Stichting Beheer en Beleggersvereniging VEB mogen van de Hoge Raad (uitspraak 4 november 2016) vragen om een enquêteonderzoek naar het beleid en de gang van zaken bij SNS REAAL. De Hoge Raad heeft net als de Ondernemingskamer het enquêteverzoek ontvankelijk verklaard, met als uitgangspunt dat de Interventiewet niet tot doel had om de onteigende aandeelhouders het recht te ontnemen om een enquête te initiëren.

De zaak gaat nu terug naar de Ondernemingskamer die zich moet buigen over de materiële kant van het enquêteverzoek, waarbij bijvoorbeeld de reikwijdte van een eventueel te houden onderzoek aan de orde zal komen.

De Ondernemingskamer heeft de zittingsdag hiervoor bepaald op 8 juni 2017. Partijen moeten hun verweerschriften hebben ingediend voor 26 april 2017. Aanvullende producties kunnen nog tot 24 mei 2017 worden ingeleverd.

PROCEDURE OVER HET CONCURRENTE KARAKTER VAN DE CAPITAL SECURITIES

Stichting Beheer wenst het concurrente karakter van de capital securities door de rechter te laten vaststellen. De capital securities werden door SNS REAAL uitgegeven in 2008 voor een totaal bedrag van € 1.250 miljoen waarvan er voor een bedrag van € 750 miljoen werden gekocht door de Staat en voor een bedrag van € 500 miljoen door Stichting Beheer. Doel was kapitaalsteun voor SNS REAAL.

In de procedure tegen SNS REAAL over het concurrente karakter van de capital securities heeft de Rechtbank op 18 mei 2016 de vorderingen van Stichting Beheer afgewezen. Stichting Beheer is tegen dit vonnis in hoger beroep gegaan. Na indiening van de memorie van grieven door Stichting Beheer (10-01-2017) en de memorie van antwoord door de Staat en SNS REAAL (07-03-2017) zal naar verwachting binnen enkele maanden door het Gerechtshof een zitting worden gepland.

UITKERINGEN VIA FONDS 21

Stichting Beheer heeft als statutaire doelstelling het doen van uitkeringen met een ideële of sociale strekking. Deze uitkeringen worden gedaan via Fonds 21 dat daarvoor jaarlijks van Stichting Beheer een donatiebudget ter beschikking gesteld krijgt. Voor 2016 was dit een budget van € 10 miljoen aangevuld met een budget ter dekking van de operationele kosten van het fonds van € 1,3 miljoen.

Fonds 21 is een ondernemend en maatschappelijk betrokken fonds. Door het steunen van ideële doelen gericht op kunst & cultuur en jongeren en maatschappij wil het fonds een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. Fonds 21 ondersteunt professionele en kwalitatief sterke projecten die een breed publiek weten te bereiken.

Fonds 21 legt via een eigen jaarverslag en via de website www.fonds21.nl zelf verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de door haar ondersteunde projecten. In 2016 werd netto voor een bedrag van bijna € 10 miljoen aan donaties toegekend.

Ook voor 2017 heeft Stichting Beheer een uitkeringenbudget toegekend aan Fonds 21 van € 10 miljoen.

De heren Overmeer en Hoevenaars hebben op voordracht van Stichting Beheer zitting in het bestuur van Fonds 21.

DE NOG COLLECTIE

De kunstcollectie van Stichting Beheer, bekend onder de naam NOG Collectie, bestaat uit ca. 500 kunstwerken van 105 verschillende kunstenaars. Het beheer van de collectie is eind 2013 in handen gegeven van het Stedelijk Museum Schiedam.

Afgelopen jaar is de alliantie tussen Stichting Beheer en het Stedelijk Museum Schiedam geëvalueerd. Dit werd opgepakt door de nieuwe directeur van het museum Deirdre Carasso samen met de nieuwe conservator van de NOG Collectie, Colin Huizing. Zowel Stichting Beheer als het museum zijn positief over de unieke vorm van samenwerking.

In 2016 organiseerde het museum de tentoonstelling “Het ABC van de collectie”. In deze tentoonstelling werd inzicht gegeven hoe het Stedelijk Museum Schiedam in de afgelopen vijftien jaar heeft verzameld met steun van subsidiënten, donateurs en anderen. Hierbij werd nadrukkelijk via een aantal werken aandacht besteed aan de NOG Collectie.

Op basis van een projectvoorstel van het Stedelijk Museum Schiedam heeft Stichting Beheer in november 2016 een opdracht gegeven aan Marcel van Eeden voor de vervaardiging van 25 tekeningen waarin historische gebeurtenissen uit Schiedam inspireren tot een fictief verhaal. In het najaar van 2017 zal een tentoonstelling gewijd worden aan deze nieuwe serie van werken.

Ook heeft Stichting Beheer op voorspraak van het Stedelijk Museum Schiedam eind 2016 het werk “My Tears Blend to where the Rain Went” van Nik Christensen aangekocht.

Een overzicht van de werken uit de NOG Collectie is te zien op de website: www.nogcollectie.nl

DE BELEGGINGSPORTEFEUILLE

Portefeuille per	31-12-2015	31-03-2016	30-06-2016	30-09-2016	31-12-2016
	€000	€000	€000	€000	€000
Vastrentende waarden	76.486	81.159	78.414	74.809	71.329
Aandelen	87.837	81.130	84.070	88.593	92.379
Alternative investments	4.515	4.217	4.263	4.467	4.984
Vastgoed	2.789	2.799	2.675	2.573	2.619
Liquiditeiten	1.500	1.601	1.500	2.146	2.005
Administratieve portefeuille	3.353	3.356	4.884	4.885	4.900
Totaal	176.480	174.262	175.806	177.473	178.216

De beleggingsportefeuille (exclusief administratieve portefeuille) behaalde in 2016 een rendement van 7,96% versus 6,95% voor de benchmark. De portefeuille profiteerde ook in het boekjaar van het gunstige klimaat voor aandelenbeleggingen. Met een rendement van 12,26% in 2016 versus 10,73% voor de benchmark nam de waarde van de aandelenportefeuille duidelijk toe. De portefeuille bestaat voor iets meer dan de helft uit aandelen.

Een andere categorie die sterk vertegenwoordigd is in de portefeuille, is de categorie vastrentende waarden. Deze behaalden met 3,50% versus 3,32% voor de benchmark ook een positief rendement.

De vastgoedportefeuille bestaat volledig uit het Climate Change Property Fund en behaalde in 2016 een negatief rendement van 5,82% versus een positief rendement van 1,76% voor de benchmark. Deze portefeuille werd geraakt door de forse daling van het Britse pond (-16%) ten opzichte van de euro als gevolg van de Brexit.

De categorie Alternative Investments, bestaande uit ACTIAM Institutional Microfinance Fund 1 en 3, behaalde in 2016 een rendement van 5,01% versus 2,85% voor de benchmark.

In het beleggingsmandaat van Stichting Beheer SNS REAAL is een dynamische beleggingsstrategie uitgewerkt, waarmee ingespeeld wordt op de naar verwachting op langere termijn eindige levensduur van de Stichting. Daarbij wordt enerzijds getracht om door een voldoende hoge allocatie naar zakelijke waarden een rendement te behalen waarmee de Stichting zo lang als mogelijk haar (aan inflatie aangepaste) uitkeringen kan blijven voldoen. Anderzijds wordt, naarmate het resterende beleggingsvermogen afneemt, de beleggingsmix stapsgewijs minder riskant ingevuld.

De beleggingsportefeuille is per ultimo 2016 voor 41% belegd in vastrentende waarden (ultimo 2015: 44%), 53% in aandelen (ultimo 2015: 51%) via de fondsen Generation IM Global Equity Fund, ACTIAM Responsible Index Fund Equity Europe, ACTIAM Responsible Index Fund Equity North America en ACTIAM Responsible Index Fund Equity Pacific, 2% in duurzaam vastgoed (ultimo 2015: 2%) via Climate Change Property Fund, 3% in alternative investments via ACTIAM Institutional Microfinance Fund 1 en 3 en 1% in liquiditeiten (ultimo 2015: 1%). De administratieve portefeuille bevat beleggingen in ASN-Novib Microkredietfonds met een waarde van 1,1 miljoen euro (ultimo 2015: 1,1 miljoen euro) en Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden met een waarde na herwaardering van 3,8 miljoen euro (ultimo 2015: 2,3 miljoen euro).

BESTUUR EN ORGANISATIE

Tijdens de vier vergaderingen van het bestuur in 2015 stond de voortgang van de juridische procedures als vast punt op de agenda. Soms alleen ter informatie maar vaak ook ter besluitvorming als door het bestuur akkoord gegeven moest worden op de indiening van verweerschriften, het al dan niet instellen van hoger beroep zoals in de voorlopig getuigenverhoorprocedure, of het instellen van cassatieberoep aangaande de uitspraak van de Ondernemingskamer over de ontvankelijkheid van het enquêteverzoek.

Andere agendapunten ter besluitvorming waren onder meer de herbenoeming van de heer Hoevenaars als bestuurslid van Stichting Beheer voor een nieuwe periode van vier jaar en zijn voordracht bij Fonds 21 om ook daar nog een tweede termijn in te vullen als fondsbestuurder.

In de vergadering van 19 maart 2015 werd de jaarrekening 2014 van Stichting Beheer vastgesteld en werd de Letter of Representation getekend. In de oktobervergadering werd het donatiebudget voor Fonds 21 vastgesteld voor 2016.

De opdrachtbrief van de accountant voor de controle van de jaarrekening 2015 werd akkoord bevonden en getekend in de vergadering van 9 december 2015. In dezelfde vergadering werd in aanwezigheid van de vermogensbeheerder uitvoerig stilgestaan bij de gekozen beleggingsstrategie en de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille van Stichting Beheer. Besloten werd om het afgegeven mandaat vooralsnog onveranderd voort te zetten.

Bestuur en directie

Bestuur Stichting Beheer
SNS REAAL

Drs. J.M. Overmeer
VOORZITTER

Prof. mr. M.W. den Boogert
VICEVOORZITTER

Drs. A.H.A. Hoevenaars

Directie Stichting Beheer
SNS REAAL

Mr. A.W.F. Brits

Rooster van aftreden

Mei 2018 – Overmeer
Mei 2019 – Hoevenaars
Mei 2020 – Den Boogert

Jaarrekening 2016

- 12 - Balans per 31 december 2016
- 13 - Staat van baten en lasten over 2016
- 14 - Kasstroomoverzicht over 2016
- 15 - Toelichting
- 19 - Toelichting op de onderscheiden posten van de balans
- 23 - Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten
- 25 - Ondertekening van de jaarrekening
- 26 - Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

(voor resultaatbestemming)

		<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	TOELICHTING	€000	€000
<i>Actief</i>			
VASTE ACTIVA			
Materiële vaste activa	1	5.969	5.947
Financiële vaste activa	2	<u>178.216</u>	<u>176.479</u>
		184.185	182.426
VLOTTENDE ACTIVA			
Vorderingen en overlopende activa	3	607	47
Liquide middelen	4	<u>227</u>	<u>133</u>
		834	180
		<u>185.019</u>	<u>182.606</u>
<i>Passief</i>			
EIGEN VERMOGEN			
Stichtingskapitaal	5	1	1
Overige reserves		170.249	166.426
Onverdeeld resultaat		<u>2.730</u>	<u>3.823</u>
		172.980	170.250
VOORZIENINGEN			
	6	189	154
LANGLOPENDE SCHULDEN			
	7	1.538	803
KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA			
	8	10.312	11.399
		<u>185.019</u>	<u>182.606</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

		<u>2016</u>	<u>2015</u>
TOELICHTING		€000	€000
Baten			
Opbrengst beleggingen	9	14.490	15.413
Huuropbrengst	10	<u>241</u>	<u>239</u>
		14.731	15.652
Lasten			
Lonen en salarissen	11	401	332
Huisvestingskosten	12	77	81
Algemene kosten	13	598	550
Fonds 21	14	<u>10.925</u>	<u>10.866</u>
		12.001	11.829
RESULTAAT		<u><u>2.730</u></u>	<u><u>3.823</u></u>

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Resultaat	2.730	3.823
Aanpassingen voor:		
- Toename voorzieningen	35	34
mutatie operationele vorderingen	(560)	(14)
mutatie operationele schulden	(1.087)	(1.440)
mutatie langlopende schulden	<u>735</u>	<u>(766)</u>
	<u>(912)</u>	<u>(2.220)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.853	1.637
Investeringen/desinvesteringen in materiële vaste activa, kunstobjecten	(22)	(11)
Investeringen/desinvesteringen in financiële vaste activa, beleggingen	(1.737)	(1.679)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>(1.759)</u>	<u>(1.690)</u>
Nettokasstroom	94	(53)
Stand liquide middelen begin boekjaar	<u>133</u>	<u>186</u>
Stand liquide middelen ultimo boekjaar	<u><u>227</u></u>	<u><u>133</u></u>

TOELICHTING

Algemeen

ACTIVITEITEN

Stichting Beheer SNS REAAL heeft als doel het doen van uitkeringen met een ideële of sociale strekking. Stichting Beheer is gevestigd aan de Maliebaan 12 te Utrecht en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41091124.

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Titel 9 Boek 2 BW is formeel niet van toepassing op Stichting Beheer omdat de Stichting een Organisatie-zonder-winststreven is. Om een goed inzicht te geven aan gebruikers van de jaarrekening in de activiteiten en de uitkomsten daarvan is ervoor gekozen om de jaarrekening conform RJ 640 'Organisaties-zonder-winststreven' op te stellen.

Conform RJ 640 dienen de begrotingscijfers van het boekjaar opgenomen te worden in de staat van baten en lasten. Tevens dienen in de toelichting de verschillen tussen de begroting en de werkelijke cijfers geanalyseerd te worden. Stichting Beheer maakt echter gebruik van de in de RJ geboden vrijstelling om geen begrotingscijfers op te nemen, dit gezien het feit dat de begroting niet als belangrijk stuurinstrument wordt gebruikt.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs of de actuele waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

VERGELIJKING MET VOORGAAND JAAR

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

FUNCTIONELE VALUTA

De posten in de jaarrekening van Stichting Beheer worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin zij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van Stichting Beheer.

OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA'S

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers van afwikkeling. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

SCHATTINGEN

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormen bestuur en directie van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Het bestuur beoordeelt op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen bestaan dat vaste activa, die niet tegen markt- of beurswaarde zijn gewaardeerd een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan. Bijzondere waardeverminderingen worden direct in de staat van baten en lasten verantwoord. Indien in een periode daarna de waardevermindering van de betreffende activa afneemt en de afname objectief kan worden toegeschreven aan een gebeurtenis die zich na de afwaardering heeft afgespeeld, dan wordt de bijzondere waardevermindering teruggenomen via de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa, voor zover bestaande uit onroerende zaken, worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Taxatie vindt minimaal elke 5 jaar plaats door een externe taxateur. De kunstobjecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde beleggingen is dit de beurswaarde en voor niet beursgenoteerde beleggingen in beleggingsfondsen wordt uitgegaan van de door de beheerder van het betreffende fonds opgegeven waarde.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van de panden Maliebaan 12 en 14 in Utrecht wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Schulden worden na eerste verwerking opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio en disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Stichting Beheer stelt jaarlijks aan Fonds 21 een budget ter beschikking ter ondersteuning van goede doelen.

Op basis van dit budget kent Fonds 21 donaties toe aan projecten die passen binnen haar doelstelling.

Toekenning van donaties door Fonds 21 leidt voor Stichting Beheer tot een toename van de verplichtingen op de balans en tot een toename van de lasten in de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten zijn verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. De lasten zijn verantwoord in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de vermelde waarderingsgrondslagen.

PERSONEELSBELONINGEN

Periodieke betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van Stichting Beheer is ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds SNS REAAL.

Met Stichting Pensioenfonds SNS REAAL is een uitvoeringsovereenkomst gesloten.

De pensioenregeling betreft een middelloonregeling waarvan de kosten gezamenlijk worden gedragen door de werkgever en de werknemer.

De stichting heeft de pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

OPERATIONELE LEASING

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij de stichting ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Rentebaten en lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdende met de rentevoet van de betreffende activa en passiva.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1) Materiële vaste activa

	Onroerend goed	Kunstobjecten	Totaal
Het verloop van deze post in 2016 is als volgt:	€000	€000	€000
Stand per 1 januari	4.500	1.447	5.947
Investerings	0	22	22
	<u>4.500</u>	<u>1.469</u>	<u>5.969</u>
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	0
Stand per 31 december	<u>4.500</u>	<u>1.469</u>	<u>5.969</u>

Het onroerend goed betreft de panden Maliebaan 12 en 14 te Utrecht. Gezien de aard van het onroerend goed wordt er niet op de opstallen afgeschreven.

De kunstobjecten vormen samen de NOG Collectie. In 2016 is er 1 kunstwerk voor € 22.230 aangekocht.

2) Financiële vaste activa

	31-12-2016	31-12-2015
	€000	€000
Effecten portefeuille	<u>178.216</u>	<u>176.479</u>

Het verloop van de effectenportefeuille is als volgt:

	2016	2015
	€000	€000
Stand per 1 januari	176.479	174.800
Aankopen/verkoop	(10.932)	(10.504)
Herwaardering	12.545	12.318
Mutatie liquiditeiten	403	(39)
Mutatie opgelopen rente	(279)	(96)
Stand per 31 december	<u>178.216</u>	<u>176.479</u>

De effectenportefeuille is als volgt samengesteld:

	31-12-2016	31-12-2015
	€000	€000
Vastrentende waarden	71.329	76.486
Vastgoed	2.619	2.789
Aandelen	92.379	87.837
Alternative investments	4.984	4.515
Liquiditeiten	2.005	1.500
Administratieve portefeuille	4.900	3.352
	<u>178.216</u>	<u>176.479</u>

3) Vorderingen en overlopende activa

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Overlopende activa	<u>607</u>	<u>47</u>

Overlopende activa:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Vooruitbetaalde verzekeringspremies/kosten	14	12
Pensioenpremie	18	35
Te ontvangen dividendbelasting	75	0
Actiam/KAS Bank	<u>500</u>	<u>0</u>
	<u>607</u>	<u>47</u>

De looptijd van deze vorderingen is korter dan één jaar.

4) Liquide middelen

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Bank	<u>227</u>	<u>133</u>

5) Eigen vermogen

	Stichtings- kapitaal	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
	€000	€000	€000	€000
Stand per 1 januari 2016	1	166.426	3.823	170.250
Bestemming resultaat 2015	0	3.823	(3.823)	0
Resultaat 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>2.730</u>	<u>2.730</u>
Stand per 31 december 2016	<u>1</u>	<u>170.249</u>	<u>2.730</u>	<u>172.980</u>

6) Voorzieningen

Onderhoudsvoorziening pand:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Stand per 1 januari	154	120
Dotatie	<u>35</u>	<u>34</u>
Stand per 31 december	<u>189</u>	<u>154</u>

7) Langlopende schulden

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Toegezegde donaties Fonds 21, looptijd > 1 jaar	<u>1.538</u>	<u>803</u>

Er zijn geen schulden met een looptijd langer dan 5 jaar.

8) Kortlopende schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Kortlopende schulden	10.026	11.237
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	17
Overlopende passiva	<u>282</u>	<u>145</u>
	<u>10.312</u>	<u>11.399</u>

Kortlopende schulden:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Fonds 21: rekening-courant	<u>10.026</u>	<u>11.237</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Afdracht loonheffing	<u>4</u>	<u>17</u>

Overige schulden en overlopende passiva:

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€000	€000
Beheerkosten effectenportefeuille	67	68
Accountants- en administratiekosten	30	25
Overige	<u>185</u>	<u>52</u>
	<u>282</u>	<u>145</u>

De looptijd van deze schulden is korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en voorwaardelijke activa en verplichtingen

VERPLICHTING TOT HET SUBSIDIËREN VAN TEKORTEN EN ANDERSZINS

Het bestuur van Stichting Beheer heeft voor 2017 een toekenningenbudget voor Fonds 21 beschikbaar gesteld van € 10 miljoen. Aanvullend is voor heel 2017 een budget van € 1.41 miljoen beschikbaar gesteld ter dekking van de operationele kosten van Fonds 21.

MEERJARIGE RECHTEN

Stichting Beheer is een huurovereenkomst aangegaan voor de onroerende zaak Maliebaan 12 en 14. De huurinkomsten voor 2017 bedragen € 246.000 voor de onroerende zaak Maliebaan 12 en Maliebaan 14. De huren worden jaarlijks geïndexeerd.

LEASEVERPLICHTING

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomst bedragen € 16.000.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

g) Opbrengst beleggingen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Effectenportefeuille (zie onderstaande specificatie)	<u>14.490</u>	<u>15.413</u>
Effectenportefeuille:		
Resultaat effectenportefeuille	13.082	13.397
Dividend aandelen	501	553
Dividendbelasting teruggaaf voorgaande jaren	0	210
Rente obligaties	1.673	1.983
Kosten beleggingen	(766)	(730)
	<u>14.490</u>	<u>15.413</u>

10) Huuropbrengst

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Maliebaan 12 en 14, Utrecht	<u>241</u>	<u>239</u>

11) Lonen en salarissen

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Salarissen	346	265
Sociale lasten	20	18
Pensioenlasten	28	40
Verzuimverzekering	2	2
Diverse personeelskosten	5	7
	<u>401</u>	<u>332</u>

Stichting Beheer hanteert de verplichtingenbenadering en betaalt op contractuele basis premies aan het pensioenfonds. Behalve de betaling van premies heeft Stichting Beheer geen verdere verplichtingen voor deze pensioenregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

12) Huisvestingskosten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Opstalverzekering	3	3
Inrichting en onderhoud pand	4	3
Aanleg tuin en onderhoud	3	3
Schoonmaakkosten	6	7
Belastingen	14	13
Energiekosten	12	17
Dotatie voorziening onderhoud pand	35	35
	<u>77</u>	<u>81</u>

13) Algemene kosten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Remuneratie bestuur	109	109
Aansprakelijkheidsverzekering bestuur	20	34
Administratiekosten	22	27
Accountantskosten	15	8
Advieskosten	323	243
NOG Collectie	69	94
Overige kantoorkosten (inclusief vervoer)	40	35
	<u>598</u>	<u>550</u>

De advieskosten hebben met name betrekking op de afwikkeling van de nationalisatie van SNS REAAL begin 2013.

14) Fonds 21

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€000	€000
Toegezegde donaties	9.629	9.972
Vrijval budget voorgaande jaren	0	(316)
Bureaunkosten	1.296	1.210
	<u>10.925</u>	<u>10.866</u>

Overige toelichtingen

Gedurende het boekjaar had Stichting Beheer twee medewerkers in dienst.

ONDERTEKENING VAN DE JAARREKENING

Utrecht,

BESTUUR:

J.M. Overmeer

M.W. den Boogert

A.H.A. Hoevenaars

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Beheer SNS REAAL

Verklaring over de jaarrekening 2016

ONS OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Beheer SNS REAAL op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016 van Stichting Beheer SNS REAAL te Utrecht ('de stichting') gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2016;
- de staat van baten en lasten over 2016; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 640.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Beheer SNS REAAL zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, in de vorm van het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ 640.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 6 juni 2017

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. C.J.A.M. Romme RA

Overige gegevens

VERMELDING RELEVANTE (NEVEN)FUNCTIES PER 31 DECEMBER 2016

DRS. J.M. OVERMEER (1946)

Voormalig lid directie Aegon Nederland N.V.

Lid Raad van Commissarissen Blue Sky Group Holding BV

Lid bestuur Stichting Fonds 21

Lid Raad van Toezicht Algemeen Pensioenfonds STAP

PROF. MR. M.W. DEN BOOGERT (1943)

Buitengewoon hoogleraar Effectenrecht (emeritus), Rijksuniversiteit Groningen

Voorzitter arbitragecommissie Dutch Securities Institute (DSI)

Voorzitter bestuur Stichting preferente aandelen Heijmans

Voorzitter bestuur Stichting beschermingspreferente aandelen Fugro

Lid bestuur Stichting administratiekantoor TKH Group

Lid bestuur Stichting ING Aandelen

Lid bestuur Stichting preferente aandelen ASML

Lid bestuur Stichting preferente aandelen DSM

Lid bestuur Stichting preferente aandelen Philips

Lid bestuur Stichting tot het houden van Preferente aandelen Wereldhave

DRS. A.H.A. HOEVENAARS R.A. (1949)

Voorzitter Raad van Toezicht Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn

Lid bestuur Stichting Fonds 21

Niet uitvoerend bestuurder Chesnara B.V.

Lid bestuur Stichting Hoogeland Vermogensbeheer

MR. A.W.F. BRITS (1954)

Lid Raad van Toezicht Stichting Stadsschouwburg en Concertgebouw De Vereniging Nijmegen

Lid Raad van Toezicht Stichting Rijnstad

Interim voorzitter bestuur Stichting World Food Centers

STATUTAIRE REGELING BETREFFENDE DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

In de statuten van Stichting Beheer zijn geen bepalingen opgenomen omtrent de resultaatbestemming. Dit betekent dat deze door het bestuur kan worden vastgesteld.

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT OVER HET BOEKJAAR 2016

Het bestuur zal een besluit nemen over het voorstel om het resultaat over het boekjaar 2016 toe te voegen aan de overige reserves.

COLOFON

CONCEPT EN UITVOERING

Ontwerp en opmaak – Section Brand Design

Tekst – Stichting Beheer SNS REAAL

© Copyright Stichting Beheer SNS REAAL

Als u iets uit deze uitgave wilt gebruiken neem dan contact op met Stichting Beheer via de website
www.beheersnsreaal.nl

